

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-2788/23-S
Sp. zn. ČŠIS-S-490/23-S

Název	Základní škola Uhlířské Janovice, okres Kutná Hora
Sídlo	Třebízského 268, 285 04 Uhlířské Janovice
E-mail	zs@zsuj.cz
IČO	75 032 911
Identifikátor	600 046 443
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Dana Bohatcová
Zřizovatel	město Uhlířské Janovice
Místo inspekční činnosti	Komenského 246, Uhlířské Janovice Komenského 273, Uhlířské Janovice Třebízského 268, Uhlířské Janovice
Inspekční činnost na místě	12., 16. až 18. října 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků základního a zájmového vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále „ŠVP“), jejich naplňování, souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Příspěvková organizace (dále „škola“) vykonává činnost základní školy (dále ZŠ), školní družiny a školní jídelny.

Od školního roku 2023/2024 škola vzdělává žáky ve třech samostatných budovách v docházkové vzdálenosti. Ke dni inspekce se v ZŠ vzdělávalo v 28 třídách 626 žáků 1. až 9. ročníku, včetně 87 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále ŠVP), z nichž jeden je vzděláván podle individuálního vzdělávacího plánu. V přípravné třídě se vzdělává 15 dětí. Zájmové vzdělávání je uskutečňováno v pěti odděleních školní družiny. Ke dni inspekce byl nejvyšší povolený počet v základní škole naplněn na 89 %, ve školní družině na 100 %.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“), která ve funkci působí od 1. srpna 2013, má ucelenou představu o jejím rozvoji, dílčí koncepční cíle se daří postupně naplňovat. Účelně delegovala část řídicích kompetencí na zástupkyně pro první a druhý stupeň. Vhodně ustanovila též funkce výchovných poradkyň, školních metodiků prevence, koordinátorů školního vzdělávacího programu, environmentální výchovy a osvěty a informačních technologií. Kvalitu vzdělávání vedení školy pravidelně sleduje především prostřednictvím tematicky zaměřených kontrol, hospitací a dalších evaluačních nástrojů. Případné podněty řeší ředitelka systematicky.

Pedagogický sbor tvoří včetně ředitelky celkem 50 učitelů, pět bez odborné kvalifikace, čtyři z nich studují. Od předchozí inspekce došlo k částečné generační obměně. Podíl odborně kvalifikovaných pedagogů v ZŠ k datu inspekce činil 90 %. Všichni učitelé působící ve specializovaných funkcích absolvovali potřebné studium. Tým vhodně doplňuje pět vychovatelek školní družiny, jedna bez odborné kvalifikace, a patnáct odborně kvalifikovaných asistentek pedagoga. Ředitelka prokázala, že hledá kvalifikované pedagogy.

Metodické sdružení a předmětové komise účelně spolupracují, podporují nekvalifikované i začínající pedagogy. Kladem je využívání jednotné interaktivní platformy všemi učiteli i žáky, kde jsou sdíleny úkoly, odkazy a náměty pro výuku.

Škola účelně spolupracuje s organizacemi zaměřenými na inovace ve vzdělávání a podporu duševního zdraví žáků. Vedení školy vytváří velmi dobré podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále „DVPP“), které je plánovité, účelné, vychází z jejich osobní profilace, potřeb školy, nabídky vzdělávacích seminářů a ze závěrů hospitační činnosti.

Školní poradenské pracoviště je vhodně ustanoveno vzhledem k počtu žáků a potřebám aktérů vzdělávacího procesu. Jeho struktura a efektivní práce specialistů zajišťuje pružný tok informací a sdílení poznatků, aktivní a úzkou spolupráci školy se školskými poradenskými zařízeními. Žákům s odlišným mateřským jazykem je poskytována vhodná podpora doučováním češtiny.

Informace o činnosti školy jsou zákonným zástupcům poskytovány prostřednictvím informačního systému, webových stránek, na třídních schůzkách, dostupné jsou na nástěnkách v budově školy. Pozitivní je, že se škola zapojila do mapování práce školy na úrovni žák, rodič, učitel a vedení školy ve spolupráci s externí vzdělávací organizací. Na základě tohoto mapování se škola zaměřila především na podporu technického vzdělávání, anglického jazyka a hledá cesty ke vhodné podpoře nadaných žáků.

Finanční prostředky ze státního rozpočtu a od zřizovatele postačují na běžný chod školy. Efektivním vícezdrojovým financováním a aktivním zapojením managementu školy do získávání dalších finančních prostředků se ředitelce daří kvalitně naplňovat všechna zaměření ŠVP. Prostředky ze šablon byly hospodárně a efektivně použity na kvalitní

vybavení školy, zejména informační a komunikační technologie (dále "ICT") využívané napříč všemi předměty. Vhodně byly finance využity též na setkávání s rodiči žáků v rámci tzv. kavárniček, doučování žáků a zřízení čtenářského klubu a klubu zábavné logiky a deskových her. Kvalita školního stravování, které má pozitivní vliv na zdravý životní styl žáků, je v popředí zájmu vedení školy.

Od školního roku 2023/2024 škola poskytuje vzdělání pouze ve třech budovách z původních čtyř, významně se tak omezil prostor pro vzdělávání. Od předchozí inspekce došlo po dohodě se zřizovatelem také k omezení prostorových podmínek, které byly využívány pro zájmové vzdělávání. Většina oddělení školní družiny je umístěna do kmenových tříd z důvodu nedostatku vhodných samostatných prostor. I přes výše uvedenou skutečnost, materiální podmínky umožňují naplňování ŠVP. V jednotlivých budovách proběhla rozsáhlá rekonstrukce, která zajistila významné zlepšení vzdělávacího prostředí pro žáky i zázemí pro zaměstnance. Škola má velmi dobře vybavené odborné učebny, které se však vzhledem ke zvyšujícímu se počtu žáků staly také kmenovými učebnami.

Bezpečnostní rizika jsou vhodně minimalizována. Vedení školy dbá na prevenci rizik, žáci i účastníci zájmového vzdělávání jsou poučováni o zásadách a pravidlech bezpečného chování, tím se ve školním roce 2022/2023 počet úrazů snížil. Dohledy o přestávkách jsou stanoveny a v době inspekční činnosti byly vykonávány. Budovy jsou vhodně zabezpečeny proti vstupu neoprávněných osob.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Ke společným znakům hospitovaných hodin patřilo stanovení cílů v souladu se ŠVP, esteticky podnětné prostředí jednotlivých tříd, většinou příjemná a klidná atmosféra, pracovní charakter hodin a vstřícný vzájemný vztah mezi učiteli a žáky. Dělení tříd pro výuku některých předmětů i vyučování v blocích se pozitivně projevuje ve vyšším uplatnění individuálního přístupu k žákům. Učitelé individuálně přistupovali k žákům se ŠVP, účinná byla také spolupráce učitelek a asistentek pedagoga. Nedostatkem bylo ojedinělé využití diferencovaného přístupu ve vztahu k nadaným jedincům (pouze v jedné třetině hodin), postojových cílů, práce s informačními zdroji, chybějící možnost výběru z úloh různé obtížnosti.

Zvolené formy a metody vzdělávání dětí v přípravné třídě dostatečně zahrnovaly vytváření jejich kulturně sociálních a hygienických návyků i rozvíjení matematických představ. Úspěšně probíhala stimulace slovních projevů prostřednictvím reprodukce básniček či spontánního vypravování. Učitelka vyžadovala správný úchop psacího náčiní a udržování pořádku pracovního místa. Pro všechny aktivity děti účinně motivovala, stanovila kritéria hodnocení jejich činnosti. Udílené pokyny byly srozumitelné.

Vyučující na prvním stupni většinou volili vhodné metody práce, všichni žáci byli ke své činnosti dostatečně motivováni, což vedlo k jejich aktivnímu zapojení do výuky. Některé úkoly vyučujícím poskytovaly informace o aktuálních výsledcích vzdělávání, žáci měli vždy dostatek času na řešení úkolu a odpovědi. Část volených metod rozvíjela kreativitu žáků, vhodně byla rozvíjena slovní zásoba při výuce českého i anglického jazyka.

V hodinách českého jazyka byly nejčastěji procvičovány mluvnické jevy. Učitelky účelně využívaly mezipředmětové vztahy, patrná byla podpora aktivit směřujících k posílení kompetencí v oblasti čtenářské gramotnosti nejen v rámci výuky. Pouze ojediněle byla vyžadována obsahově náročná komunikace přiměřená věku. Při výuce anglického jazyka byli žáci cíleně motivováni ke vzájemné komunikaci s využitím poznatků z reálného života.

Instrukce byly správně zadávány v cizím jazyce, náročnost byla adekvátně přizpůsobená věku i úrovni žáků.

Hodiny matematiky byly účelně koncipovány. Učitelky zařadily aktivizační početní rozvečky, byly příhodně zopakovány a upevňovány již dříve získané vědomosti. Činnosti se efektivně střídaly, žáci se často zapojovali. V hospitovaných hodinách v oblasti Člověk a jeho svět učitelky většinou vhodně využívaly již získané zkušenosti a znalosti žáků, dávaly všem dostatečný prostor pro plnění zadaných úkolů. Metoda řízeného rozhovoru motivovala žáky k učení.

Ve výuce předmětu speciálně pedagogické péče speciální pedagožky poskytovaly žákům potřebnou podporu a efektivně ověřovaly plnění zadaných úkolů. Žáci aktivně pracovali se speciálními pomůckami vhodnými pro rozvoj kognitivních funkcí.

Společným prvkem hospitované výuky na druhém stupni byla frontální výuka s využitím výkladových výukových metod, jen v přibližně polovině hodin byla účelně kombinována se samostatnou prací žáků, prací ve skupinách či ve dvojicích. Žáci a učitelé většinou pracovali s tradičními učebními pomůckami, didaktická technika byla využita především k jednoduché prezentaci učiva, v polovině hodin žáci účelně využívali mobily a tablety k plnění úkolů a zjišťování informací. Motivace k plnění úkolů se většinou dařila. Vyučující respektovali tempo žáků.

Výuka přírodovědných předmětů (matematika, fyzika, přírodopis, chemie, zeměpis) byla vyučujícími pečlivě připravená a věcně správná. Vyučující dbali na používání správné terminologie. Pozitivem bylo zařazení praktických aktivit (např. rýsování, pokusy, práce s mapou) a využívání již získaných zkušeností a znalostí žáků. V matematice byli žáci vhodně vedeni k využívání odhadu, vytváření náčrtků, správné technice rýsování a postupování podle nezbytných matematických algoritmů. Učitelé efektivně zařazovali aktivity podpořené názorem. Ve sledovaných hodinách fyziky a chemie byly vhodně zařazeny praktické aktivity a pokusy. Při výuce zeměpisu žáci účelně pracovali se souvislými i nesouvislými texty, vyvozovali informace, se kterými dále pracovali. Vyučující vhodně reflektovali názory žáků a následně vytvářeli dostatečný prostor pro plnění zadaných úkolů. Žáci patřičně odpovídali na dotazy a věcně diskutovali. Vzájemné hodnocení nebo sebehodnocení žáků využili učitelé ve většině sledovaných hodin. Žákům vhodně poskytovali zpětnou vazbu.

Při sledované výuce společenskovedních předmětů (dějepisu, občanské výchovy), českého jazyka, německého a ruského jazyka vyučující většinou volili frontální výuku s řízeným rozhovorem. Didaktickou techniku využívala pouze přibližně polovina pedagogů, její využití při výuce dějepisu a českého jazyka bylo účinné a umožnilo aktivní učení žáků. Příležitostí ke zlepšení je vytváření prostoru k prožitkovému učení a rozvíjení sociálních a komunikativních dovedností žáků, početně menších skupin žáků při skupinové práci a využívání stanovených pravidel spolupráce. Při výuce cizích jazyků se ne vždy podařilo motivovat všechny žáky k vlastní aktivní cizojazyčné komunikaci, což negativně ovlivňovala i jejich malá slovní zásoba.

V hodinách hudební a výtvarné výchovy a informatiky na druhém stupni byli žáci efektivně vedeni k uplatnění předmětových i mezipředmětových znalostí. Ve výuce byly učitelé účelně použity textové materiály i ICT k prezentaci probíraného učiva. Žáci byli vhodně usměrňováni při formulaci vlastních myšlenek, vedeni k přijímání odlišných názorů a většinou se podíleli na tvorbě společných závěrů.

Program zájmového vzdělávání ve školní družině tvořily organizované i spontánní činnosti, při kterých účastníci účelně rozvíjeli především své sociální, pracovní a komunikační kompetence. Činnost časově vhodně navazuje na rozvrh vyučovacích hodin v ZŠ. Vzdělávací program účastníkům umožňuje trávit smysluplně volný čas využitím pestré

nabídky zájmových činností. K dosažení vzdělávacího cíle byla využita diferenciací činností pro jednotlivé účastníky podle jejich zájmu. Vhodně byly voleny formy činností, zařazena byla samostatná práce nebo práce ve skupinách. Další rozvoj nadání účastníků vzdělávání je podporován v zájmových kroužcích školní družiny. Komunikace mezi vychovatelkami a účastníky byla účelná, ti byli vždy respektováni a dodržovali společně předem stanovená pravidla. K relaxaci po vyučování přispívala i celková příjemná atmosféra. Vychovatelky spolu aktivně spolupracují a předávají si poznatky a zkušenosti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání žáků jsou pravidelně vyhodnocovány běžnými způsoby např. prostřednictvím hospitací a hodnocení čtvrtletních a tematicky zaměřených prací. Pro sledování naplňování ŠVP škola systematicky zadává testy ve vybraných třídách, které pravidelně vyhodnocuje. Přechod žáků z prvního stupně na druhý byl v posledních dvou letech pro většinu žáků bezproblémový, ojediněle došlo k mírnému zhoršení prospěchu. K problematickým předmětům z pohledu úspěšnosti patří kromě matematiky a českého jazyka, také fyzika, chemie, německý a ruský jazyk. V celkovém hodnocení prospěchu cca 66 % žáků prospělo s vyznamenáním a 33 % žáků prospělo, sedm žáků neprospělo. Vzdělávání dětí v přípravné třídě významně pozitivně přispívá ke zlepšení jejich dovedností i schopností a usnadňuje přechod z předškolního do základního vzdělávání.

Školní poradenské pracoviště systematicky a efektivně poskytuje podporu, poradenství a konzultace žákům, jejich zákonným zástupcům i pedagogickým pracovníkům. Vedení školy zjistilo rezervy v podpoře nadaných žáků v průběhu výuky a nově se zaměřuje na tuto oblast. V současné době probíhá identifikace těchto žáků na úrovni tříd a škola hledá vhodný systém práce s nimi, který by jim pomohl dosáhnout osobního maxima v oblasti talentu. Má vypracovanou strategii předcházení školní neúspěšnosti i podpory mimořádně nadaných a nadaných žáků. Nadaným aktuálně nabízí podporu v mimoškolní oblasti např. širokou nabídku zájmových útvarů (klubů), účast v soutěžích a předmětových olympiádách nebo realizaci vzdělávacích tematicky zaměřených projektů. Žáky ohrožené školní neúspěšností zapojuje do doučovacích aktivit.

Podpůrná opatření jsou žákům se ŠVP účelně poskytována, jejich účinnost je pravidelně vyhodnocována a jsou přijímána vhodná opatření. Efektivnost systému práce je doložena jejich dobrými výsledky a pozitivním hodnocením ze strany školského poradenského zařízení.

Kariérové poradenství se daří zajišťovat v potřebném rozsahu i kvalitě.

Dlouhodobá spolupráce školy se zřizovatelem, okolními školami a organizacemi s různým zaměřením je na velmi dobré úrovni a pozitivně ovlivňuje kvalitu vzdělávání.

Provázaně jsou do výuky a zájmového vzdělávání zařazována témata z oblasti prevence rizikového chování, zdravého způsobu života a dopravní výchovy. Dodržování třídních pravidel chování a nabídka zájmových aktivit pro aktivní trávení volného času žáků aktivně napomáhají k omezování všech forem rizikového chování. Pozitivní výchovná opatření udělená ve školním roce 2022/2023 na prvním stupni výrazně převažovala nad počtem uložených kázeňských opatření jak ze strany třídních učitelů, tak ze strany ředitelky školy. Výskyt neomluvených hodin v posledních dvou letech klesá. Příležitostí ke zkvalitnění této oblasti je vytvoření žakovského parlamentu a zavedení pravidelných třídnických hodin pro zvýšení účinné práce s kolektivy tříd.

Výsledky účastníků zájmového vzdělávání odpovídají cílům stanoveným ve ŠVP i jejich individuálním možnostem. Jsou také systematicky vedeni k rozvoji sociálních dovedností

i individuálních zájmů, pravidelně se účastní společenských a kulturních akcí pořádaných školou i širokého spektra environmentálních aktivit.

Závěry

Vývoj školy

- Od předchozí inspekční činnosti došlo k navýšení počtu žáků a tříd, zvýšila se i kvalifikovanost pedagogů.
- Od školního roku 2023/2024 poskytuje škola vzdělání pouze ve třech budovách z původních čtyř, významně se tak omezil vzdělávací prostor.
- Ředitelka odstranila všechny nedotatky zjištěné při inspekční činnosti v roce 2017.

Silné stránky

Základní škola

- Otevřená a četná spolupráce s vnějšími partnery zvyšuje kvalitu vzdělávání. (1.5)
- Organizace vzdělávání umožňuje v části předmětů na druhém stupni rozdělení tříd a také práci v blocích, což se pozitivně projevuje ve vyšším uplatnění individuálního přístupu k žákům. (4.1)
- Vzdělávání dětí v přípravné třídě významně pozitivně přispívá ke zlepšení jejich dovedností i schopností a usnadňuje přechod z předškolního do základního vzdělávání. (5.1)

Školní družina

- Školní družina vhodně rozšiřuje vzdělávací nabídku o činnost zájmových kroužků, které umožňují rozvoj nadání účastníků. (4.1)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

Základní škola

- Příležitostí ke zlepšení je ve vytváření prostoru k prožitkovému učení a rozvíjení sociálních a komunikativních dovedností žáků, početně menších skupin žáků při skupinové práci a využívání stanovených pravidel spolupráce. (4.3)
- Diferencovaný přístup k nadaným žákům byl učiteli využit pouze v jedné třetině hodin. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Při výuce vytvářet prostor k prožitkovému učení a rozvíjení sociálních a komunikativních dovedností žáků, početně menších skupin žáků při skupinové práci a využívat stanovených pravidel spolupráce. Využívat diferencovaný přístup k nadaným žákům přímo ve výuce.
- Využívat diferencovaný přístup k nadaným žákům, zohledňovat tak jejich individuální potřeby.

- Zavést žákovský parlament a systematicky realizovat třídnické hodiny pro posílení pozitivního sociálního klimatu tříd.
- Usilovat o získání samostatných prostor pro zájmové vzdělávání.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Dokumentace ke zřízení školy – zřizovací listina, jmenování ředitelky, výpis z rejstříku škol a školských zařízení ke dni inspekce
2. Personální dokumentace (přehled odborné kvalifikace pedagogických pracovníků, plán DVPP, plány osobního rozvoje pedagogů a přehled o absolvovaných seminářích, školní roky 2022/2023, 2023/2024 ke dni inspekce – vzorek)
3. Účetní a hospodářská dokumentace za rok 2022 a první pololetí 2023
4. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, včetně knih úrazů a poučení žáků o bezpečnosti (vzorek)
5. Inspekční zpráva Čj. ČŠIS-2918/16-S
6. Webové stránky školy <https://www.zsuj.cz/>
7. Školní informační systém, školní matrika ke dni inspekce (vzorek)
8. Rozvrhy tříd a učitelů, třídní knihy a přehledy výchovně vzdělávací práce, školní roky 2022/2023, 2023/2024 ke dni inspekce
9. ŠVP pro základní vzdělávání a zájmové vzdělávání ve školní družině účinné ke dni inspekce
10. Školní řád a vnitřní řád školní družiny účinné ke dni inspekce
11. Záznamy z jednání pedagogické rady a z jednání předmětových komisí, školní roky 2022/2023 a 2023/2024 ke dni inspekce (vzorek)
12. Dokumentace školního poradenského pracoviště, školní roky 2022/2023 a 2023/2024 ke dni inspekce (vzorek)
13. Doklady o přijímání ke vzdělávání, školní roky 2022/2023 a 2023/2024 ke dni inspekce (vzorek)
14. Přehledy výsledků vzdělávání žáků, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
15. Výroční zpráva o činnosti školy, školní roky 2021/2022, 2022/2023
16. Koncepce rozvoje školy z 26. listopadu 2021

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Jana Pavlová, Ph.D., školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Karel Šimek, školní inspektor

Mgr. Věra Ritz-Radlinská Scherlingová, školní inspektorka

Mgr. Dana Šilhánová, školní inspektorka

Ing. Marcela Orthoberová, kontrolní pracovnice

Bc. Dana Nulíčková, přizvaná osoba – odborník na kontrolu škol

16. listopadu 2023